

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ
ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ
ԿԵՆՏՐՈՆ ԳԻՄՆԱԴՐԱՄ

ANQA-2022/72

ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

15 սեպտեմբերի 2022 թ. N 72

**ՇԻՐԱԿԻ Մ. ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ
ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ**

Ընդհանուր տեղեկություն հաստատության մասին

Հաստատության լրիվ անվանումը՝ «Շիրակի Մ. Նալբանդյանի անվան պետական համալսարան»
հիմնադրամ

Գործունեության հասցեն՝ ՀՀ, ք. Գյումրի, Պարույր Սևակի 4

Նախորդ հավատարմագրման մասին

որոշումը և ժամկետը՝ 4 տարի ժամկետով 22.09.2016-22.09.2020

«Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի Հավատարմագրման հանձնաժողովը (այսուհետ՝ Հանձնաժողով), ղեկավարվելով ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունիսի 30-ի N 978-Ն որոշմամբ հաստատված «ՀՀ մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների և դրանց մասնագիտությունների պետական հավատարմագրման» կարգով, «ՀՀ մասնագիտական կրթության հավատարմագրման չափանիշները հաստատելու մասին» 2011 թվականի հունիսի 30-ի N 959-Ն որոշմամբ, «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի (այսուհետ՝ ՈԱԱԿ) հավատարմագրման հանձնաժողովի ձևավորման և գործունեության ընթացակարգով և «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի փորձագիտական խմբի ձևավորման կարգով, 2022թ. սեպտեմբերի 15-ին քննարկեց «Շիրակի Մ. Նալբանդյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի (այսուհետ՝ ՇՊՀ, Համալսարան, բուհ) ինստիտուցիոնալ կարողությունների հավատարմագրման հարցը:

Հավատարմագրման գործընթացի հիմնական փուլերն իրականացվել են հետևյալ ժամկետներում.

դիմում-հայտի ներկայացում	03 հունիսի 2019 թ.
վերանայված ինքնավերլուծության ներկայացում	17 դեկտեմբերի 2021թ
փորձագիտական այցի իրականացում	15-18 մարտի 2022 թ.
փորձագիտական զեկույցի ներկայացում	14 հունիսի 2022 թ.
թերությունների վերացման նախնական ծրագրի ներկայացում	18 հուլիսի 2022 թ.

ՄՈՒՀ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների փորձաքննությունն իրականացրել է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի փորձագիտական խմբի ձևավորման կարգ»-ի պահանջներին համապատասխան ձևավորված անկախ փորձագիտական խումբը: Գնահատումը կատարվել է ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունիսի 30-ի N 959-Ն որոշմամբ հաստատված ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման 10 չափանիշներով:

Ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման 10 չափանիշներից 3-ը՝ «Կառավարում և վարչարարություն», «Մասնագիտության կրթական ծրագրեր» և «Հետազոտություն և զարգացում», գնահատվել են անբավարար:

Հանձնաժողովը, ուսումնասիրելով Շիրակի Մ. Նալբանդյանի անվան պետական համալսարանի կողմից ներկայացված ինստիտուցիոնալ կարողությունների ինքնավերլուծությունը, զեկույցի նախնական տարբերակի վերաբերյալ քոլեջի դիտողությունները և առաջարկությունները, փորձագիտական զեկույցը, զեկույցում նշված թերությունների վերացման գործողությունների ծրագիրը, լսելով քոլեջի փորձագիտական գնահատման վերաբերյալ Հանձնաժողովի նախագահի կողմից ընտրված երեք անդամների եզրակացությունները, որոնք ձևավորվել են փորձագիտական խմբի անդամների և ուսումնական հաստատության ներկայացուցիչների հետ հանդիպումների արդյունքում, ինչպես նաև Հանձնաժողովի անդամների դիտարկումներն ու առաջարկությունները, ամրագրեց հետևյալը.

1. Առկա են հիմնարար խնդիրներ և ռիսկեր որակավորումների արժանահավատ շնորհման տեսանկյունից, սակայն կան առաջխաղացման միտումներ և օրինակներ

ՇՊՀ-ում գործող կրթական ծրագրերը համապատասխանում են ՈԱՀ-ի պահանջներին:

ՄԿԾ-ների մշակման գործընթացում բուիը ներգրավել է նաև գործատուներին և ուսանողներին:

Սակայն Համալսարանն ունի որորշակի անելիքներ ՄԿԾ-ների վերանայման, վերջնարդյունքների սահմանման, կամընտրական բաղադրիչի ընդլայնման, կիրառական և գործնական հմտությունների ձևավորման առումով: Կրթական ծրագրերում բացակայում են գործնական հմտությունների զարգացմանն ուղղված վերջնարդյունքները, որոշ ՄԿԾ-ներում չի երևում տվյալ մասնագիտության վերջնարդյունքի և դասընթացների նկարագրիչներում նշված վերջնարդյունքների փոխկապակցվածությունը: Ընդհանուր առմամբ հստակ չէ, թե տվյալ վերջնարդյունքի ձեռքբերումը ինչ առաջադրանքներով, դասավանդման և ուսումնառության ինչ մեթոդներով է ապահովվում: Թեև առկա է գնահատման համակարգ, սակայն հստակ չէ նաև՝ ինչպես է գնահատվելու վերջնարդյունքը: Բուին ապահովված է հիմնական, համապատասխան գիտական աստիճան ունեցող դասախոսական կազմով և կայունության տեսանկյունից ռիսկեր չեն նկատվում, սակայն գործնական հմտություններ ունեցող, գործատու-դասավանդողների թիվը բավականին սահմանափակ է: Գործատու-բուի կապի խզումը և հատվածային համագործակցությունները չեն նպաստում գործատուների պահանջներին համապատասխան շրջանավարտների պատրաստմանը:

ՄԿԾ-ների համար սահմանված պրոֆեսորադասախոսական կազմի մասնագիտական որակներին ներկայացվող հստակ պահանջներ դեռևս առկա չեն:

ՇՊՀ-ն ունի անհրաժեշտ ռեսուրսներ՝ ուսումնական միջավայրի ստեղծման և սահմանված առաքելության ու նպատակների արդյունավետ իրականացման համար: Ռեսուրսների համալրումը

ՇՊՀ-ն իրականացրել է հիմնականում միջազգային ծրագրերից եկած ֆինանսական մուտքերից: Համալսարանի եկամուտների և ծախսերի նախահաշվով դրամական միջոցների բաշխումն ընդհանուր առմամբ չի իրականացվում ըստ ռազմավարական առաջնահերթությունների:

2. Կառավարման համակարգը ձևավորման փուլում է, առկա են զարգացման միտումներ. կառավարման ու որակի ապահովման համակարգերը միտված են որակի բարելավմանը, որակավորումների արժանահավասար շնորհմանը:

Առաջին հավատարմագրումից հետո բուիը վերանայել է իր առաքելությունը, սակայն այն հավակնոտ է և վերանայման կարիք ունի: Առաքելությունը չի արտացոլում լոկալ հիմնախնդիրները, որոնք առկա են տարածաշրջանում:

ՇՊՀ-ում առկա է կառավարման համակարգի արդյունավետության խնդիր: Բուիում կառավարումն առավելապես իրավիճակային է և բացակայում է արդյունքահեն կառավարումը: 2015-2019 թթ. ՌԾ գործողությունների ժամկետի ավարտից հետո բուիը չունի նոր մշակված ՌԾ:

Երկարաժամկետ և կարճաժամկետ պլանավորման մշտադիտարկման մեխանիզմներն արդյունավետորեն չեն գործում, երկարաժամկետ, միջնաժամկետ և կարճաժամկետ պլանների և դրանց փաստացի կատարողականների միջև առկա են զգալի շեղումներ, բացակայում են կառավարման համակարգի արդյունավետության գնահատումները, արտաքին միջավայրի վերլուծությունները:

ՇՊՀ-ն վերանայել է կազմակերպական կառուցվածքը և վերաբաշխել գործառույթները: Սակայն հստակ մշակված ռազմավարական ծրագրի բացակայության պարագայում այս փոփոխությունները նույնպես իրավիճակային են:

Կառավարման և վարչարարության ոլորտում նախորդ հավատարմագրման խորհրդատվությունները հիմնականում իրականացված չեն:

ՇՊՀ-ում որակի ապահովման գործընթացը համակարգված է, առկա է փաստաթղթային հենք և գործընթացները միտված են որակի մշակույթի տարածմանը, բարելավմանը, կարողում է վեր հանել առանցքային խնդիրներ: Վեր հանված խնդիրները, սակայն, որքանով են գտնում համապատասխան լուծումներ կառավարման բարձր օղակում, հստակ չէ:

2018 թվականից բուիում որակի ապահովման կենտրոնը միավորվել է և ստեղծվել է «Գիտական քաղաքականության, որակի ապահովման ու կառավարման կենտրոն»: Իրականացված փոփոխությունների արդյունքում վտանգված է որակի ապահովման անկախության սկզբունքը. կենտրոնը չունի բավարար անկախություն գնահատելու կառավարման և հետազոտության որակը:

Ընդհանուր առմամբ, կառավարման համակարգը ձևավորման փուլում է, սակայն առկա են զարգացման միտումներ: Որակի ապահովման համակարգը աջակցում է կրթության որակի բարելավման գործընթացներին:

3. Միջազգայնացումն ու հեղափոխական/սպեղծագործական գործունեությունը բավարար չեն աջակցում որակավորումների արժանահավասար շնորհմանը.

Առաջին հավատարմագրումից հետո բուին իրականացրել է որոշակի բարեփոխումներ ինչպես միջազգայնացման, այնպես էլ՝ հետազոտական աշխատանքների որակի բարելավման նպատակով:

Սակայն բուհի կողմից դեռևս սահմանված չեն ինստիտուցիոնալ մակարդակով հետազոտական ոլորտում իր հետաքրքրությունները և հավակնություններն արտահայտող ռազմավարությունը:

Համալսարանում 2014 թ.-ից ներդրվել և գործում է աշխատակիցների գիտահետազոտական և գիտամեթոդական աշխատանքների խթանման ընթացակարգը: Հետազոտական կարողությունները բարձրացնելու նպատակով բուհի բակալավրիատի և մագիստրատուրայի կրթական ծրագրերում ներդրվել են որոշ առարկաներ, սակայն ուսանողներն ունեն հետազոտական հմտությունների պակաս:

ՇՊՀ-ում գործում է Արտաքին համագործակցության և հասարակության հետ կապերի կենտրոնը: Այս ստորաբաժանման միջոցով համալսարանը մասնակցել է միջազգային համագործակցության ավելի քան 10 ծրագրերի:

ՇՊՀ-ում կիրառվում է բազմամակարդակ հաշվետվողականության մեխանիզմ, հաշվետվությունները ներառում են որոշակի վերլուծական բաղադրիչ, քննարկելի են և հրապարակային, ընդհանուր առմամբ բուհը հասարակության շրջանում ապահովում է ընթացակարգերի, գործընթացների թափանցիկությունը և հասանելիությունը:

ՇՊՀ-ում իրականացվել են Շիրակի մարզի հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների ուսուցիչների նախատեստացիոն վերապատրաստման դասընթացներ, որոնց շարունակական իրականացումը պլանավորված է Համալսարանի կողմից:

Բուհում գործում են ուսանողների հավաքագրման, ընտրության և ընդունելության իրականացման մեխանիզմներ: Առկա է «ՇՊՀ ուսանողների կարիքների բացահայտման, օժանդակման և ուղղորդման կարգ» և դրան համապատասխան իրականացվում է ուսանողների կրթական կարիքների ուսումնասիրություն: 2018թ.-ից ՇՊՀ-ում ներդրվել է ակադեմիական խորհրդատվությունների ծառայություն, որը կազմակերպվում է ուսումնագիտական խորհրդատվական կենտրոն-գրադարանի կողմից:

Ուսանողների կարիերային առնչվող ծառայությունները դեռևս արդյունավետ չեն գործում:

Ուսանողների մոտ առկա է հետազոտություն իրականացնելու մեթոդաբանության պակաս:

Ընդհանուր առմամբ բուհում միջազգայնացումն ու հեղափոխական/սրբեղծագործական գործունեությունը զարգացման միտումներ ունեն և աջակցում են որակավորումների արժանահավասար շնորհամանը:

4. Փորձագիտական զեկույցում նշված թերություններն առանցքային են որակավորումների արժանահավատ շնորհման տեսանկյունից, սակայն ստեղծված են հիմքեր բարելավումների համար:

5. Թերությունների վերացման ծրագիրն ըստ էության ներառում է փորձագետների կողմից տրված հիմնական խորհրդատվությունները: Ծրագիրն իրատեսական է և իրականացման դեպքում կբերի որակական բարելավումների:

Ելնելով վերը նշվածից, Հավատարմագրման Հանձնաժողովը բաց քվեարկության արդյունքում

ՈՐՈՇԵՑ

1. «Շիրակի Մ. Նալբանդյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամին շնորհել պայմանական ինստիտուցիոնալ հավատարմագրում 2 /երկու/ տարի ժամկետով:

2. Հավատարմագրում շնորհելու մասին որոշման հրապարակումից հետո՝ երկամսյա ժամկետում ՈԱԱԿ-ին ներկայացնել փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացման

վերանայված ծրագիր և համապատասխան ժամանակացույց՝ հաշվի առնելով «Կառավարում և վարչարարություն», «Մասնագիտության կրթական ծրագրեր» և «Հետազոտություն և զարգացում» ոլորտներում առկա խնդիրներին առաջնահերթ լուծում տալու անհրաժեշտությունը:

3. Հատուկ ուշադրություն դարձնել.

- Համալսարանի առաքելության, նպատակների և խնդիրների, կրթական կարիքների գնահատման գործընթացներում ներքին և արտաքին շահակիցների մասնակցության ակտիվացմանը,
- իրականացվող գործընթացների արդյունավետության գնահատման հստակ և չափելի որակական և քանակական ցուցիչներ ունենալու անհրաժեշտությանը,
- վերհանված խնդիրներին լուծումներ տալու անհրաժեշտությանը,
- ՊԴ կազմում երիտասարդ և պրակտիկ ոլորտում լավ փորձ ունեցող մասնագետների ներգրավմանը,
- տվյալների հավաքագրման, արդյունքների վերլուծման և որոշումների կայացման գործընթացում դրանց կիրառմանը,
- հետազոտական և ուսումնական գործընթացների փոխկապակցմանը, գործնական հմտությունների ձեռքբերմանը,
- Համալսարանի բոլոր գործընթացներում ՊԻԳԲ շրջափուլի կիրառմանը,
- ուսանողների մոտ վերլուծական, ստեղծագործական և քննադատական կարողությունների զարգացմանը միտված ուսուցման կազմակերպմանը:

4. «Հ մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների և դրանց մասնագիտությունների պետական հավատարմագրման կարգ»-ի 12-րդ կետի պահանջներին համապատասխան 6 (վեց) ամիսը մեկ անգամ ՈԱԱԿ-ին գրավոր զեկույց ներկայացնել իրականացված գործողությունների արդյունքների վերաբերյալ՝ գնահատելով համալսարանի գործունեության բարելավումները, նորարարություններն ու ձեռքբերումները:

5. Հանձնարարել ՈԱԱԿ-ին պարտադիր մշտադիտարկել «Շիրակի Մ. Նալբանդյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի գործունեության արդյունավետությունն՝ ըստ առաջընթացի առանցքային ցուցիչների:

**Հավատարմագրման Հանձնաժողովի
նախագահ**

Ա. Սադյան

2022 թ. սեպտեմբերի 23
ք.Երևան